

Prekentekest: Joh 1,29-34

Dagen etter ser Johannes Jesus komme, og han sier: "Se, der er Guds lam, som bærer verdens synd. Om ham var det jeg sa: Etter meg kommer en mann som er kommet foran meg, for han var til før meg. Jeg visste heller ikke hvem han var, men for at han skal bli åpenbart for Israel, er jeg kommet og døper med vann." Og Johannes vitnet og sa: "Jeg så Ånden komme ned over ham som en due, og den ble over ham. Jeg visste heller ikke hvem han var, men han som sendte meg for å døpe med vann, sa til meg: Han du ser Ånden komme ned og bli over, han er det som døper med Den Hellige Ånd. Og jeg har sett det, og dette er mitt vitnesbyrd: Han er Guds Sønn."

Slik lyder Herrens ord.

Vann handler prekentekesten om i dag, ikke om underkjølt regn og glatte veier eller frostsprengte vannrør og oversvømte kjellere, som kan være aktuelt på denne årstida. Nei. vann av frelsens kilde, og det er noe ganske annet. Det handler om dåpens vann i dag. Det er Jesu dåpssøndag, og det passer så fint at vi har dåp i gudstjenesten nettopp på denne søndagen.

Dagens tekster har lovsangstener over seg. De forkynner et budskap om håp og frelse. Derfor ikke rart at vi har hørt ord som glede, fryd og jubel i lesetekstene.

I dag møter vi døperen Johannes. Han var ved Jordanelva, i dag et urolig og konfliktfullt sted, den gangen var det bare ødemark. Han dømte folk som kom for å vende om og begynne på nytt i forhold til Gud. Da han fikk se Jesus sa han: "Se, der er Guds lam som bærer verdens synd." De som hørte ordene den gang, forstod hva han sa. De kjente ordene igjen fra Den hellige skrift, det som er jødernes bibel den dag i dag og vårt Gamletestamente.

Men, for mange mennesker i dag er nok døperens vitnesbyrd komplett uforståelig. Guds lam, hva er nå det for noe? Forbinder en noe som helst med det, er det kanskje slikt en har sett på gamle bilder; en gjeter med lang stav, omgitt av sauer og lam på grønne enger. Fred og idyll. Men nei. Guds lam kom i et helt annet ærende enn å vandre rundt på grønne gressletter. Det er helt andre bilder vi må hente fram for å forstå hva døperen Johannes vil fortelle. Det er en helt annen dramatik over disse. Bildene finner vi i Det gamle testamente, som er en viktig billedbok å se i for å forstå hva døperen Johannes forteller om Jesus.

Det første bildet er av en far og hans sønn. De er på vei til offerplassen. Det er Abraham og Isak. Faren er ulykkelig. Han har i oppdrag fra Gud, av alle, til å ofre sin eneste sønn. Den som husker bibelfortellingen vet at sønnen Isak spurte sin far da de gikk sammen til offerplassen: "Du far! Se, her er ilden og veden, men hvor er lammet som vi skal ofre?" Far hans svarte: "Gud vil nok selv se seg ut et offerlam, gutten min." 1Mos 22,7-8. Vi husker Abraham slapp å ofre sin sønn.

Gud ville bare sette han på prøve, men tankene går til en Far som ca. 1800 år senere faktisk lot sin egen Sønn dø som et offer på Golgata.

Det andre bildet er fra den store forsoningsdagen i Israel. En dag i året skulle det gjøres soning for hele folkets synd. Da ble det hentet fram en bukk. Aron, bror til Moses og Mirjam, la hendene på bukkens hode og bekjente over den alle israelittenes misgjerninger, overtredelser og synder, Så skulle bukken bære hele folkets synd ut i ødemarken og bli borte med all synden. (3Mos 16).

Det tredje bildet finner vi i Jesaja 53, en syndebukk som er et menneske, et menneske som bærer andres synder, en skikkelse som lider og dør en stedfortredende død. Der står det: "Men skylden som vi alle hadde lot Herren ramme ham. Han ble mishandlet, men bar det ydmykt; han åpnet ikke sin munn, lik lammet som føres bort for å slaktes." Jes 53,6-7.

Det siste bildet er påskelammet. Herren ville befri israelsfolket fra 430 års fangenskap i Egypt. Herren måtte tvinge farao til å la folket reise, først ved å sende en rekke plager over landet. Da dette ikke hjalp, og farao fortsatt nektet dem å reise, var det ingen utvei; Herren så det nødvendig å sette inn et siste tiltak for å tvinge farao; alle førstefødte i landet kom til å dø, fra faraos eldste sønn til slavens eldste barn. Men Herren skulle spare de hjemmene der påskelammet var slaktet og blodet fra lammet var smurt på dørstolpene, Herren sa: "Når jeg ser blodet, vil jeg gå forbi." 2Mos 12,13. Blodet fra lammet reddet israelittene fra døden! Deres liv ble spart, og de kunne reise ut fra Egypt og bli befridd fra fangenskap pga. blodet.

Her ser vi fire bilder som alle gir klare assosiasjoner til Guds lam som bærer verdens synd. Vi husker Abrahams svar til sønnen Isak da sønnen spurte etter offerlammet: "Gud vil nok selv se seg ut et offerlam." Vi husker syndebukken. Vi husker også Herrens ydmyke tjener som bar folkets synd, han som ble mishandlet, men bar det ydmykt; han som ikke åpnet sin munn, lik lammet som føres bort for å slaktes. Og vi husker påskelammet, Blodet fra lammet som reddet livet til Guds folk og førte til frihet for hebreerne. Her er fire bilder som hver for seg skulle peke fram mot det som skulle komme. Det lå fire mektige bilder og århundrers lengsel i ordene fra døperen da han stod ved Jordanelva og sa: "Se der er Guds lam..." .. og han så Jesus komme. En gammel lengsel gikk i oppfyllelse. Og Abrahams ord til sønnen ligger liksom i luften: "Gud vil nok selv se seg ut et offerlam."

Men også en femte hendelse ble på ny aktualisert. For lenge siden, da Israel etter 40 års ørkenvandring skulle inn i det lovede landet under ledelse av Josva, da gikk de over Jordanelva på samme sted som døperen Johannes nå stod. Da israelsfolket den gang krysset elva, nærmet det seg tiden for å feire påske, og det står i Josvas bok at de feiret påske der på Jerikosletten. Men ser vi nøye etter, ser vi at påskelammet manglet. Påskelammet skulle tas ut den tiende

dagen i påskemåned. Det var nettopp den dagen de krysset Jordanelva. Påskelammet nevnes ikke noe sted i Josvas bok, det var borte!

Skriftlærde har siden konkludert med at den påsken israelittene krysset Jordanelva og gikk inn i det lovede landet, ble påske holdt uten noe påskelam. Dette ble sett på som et tegn fra Gud på at hans vrede over synd og frafall under ørkenvandringen ikke var opphørt, men at Gud ville holde fast på sin vrede over israelsfolket også i det lovede landet. Og jeg har hørt at påsken derfor aldri kunne feires annet enn foreløpig og ufullstendig inntil Gud en dag ville sende det påskelammet som siden Josvas dager hadde vært borte. De skriftlærde og de fromme jødene ventet derfor med lengsel fram mot den dagen Gud skulle se seg ut et offerlam.

Og så kom Jesus gående ned mot Jordanelva på samme sted som israelsfolket 1240 år tidligere hadde krysset Jordan under ledelse av Josva. Det var også nå i påskemåned, den samme tiden da jødene tok ut sitt påskelam. Hva de følte og tenkte de som stod der og var vitne til at Gud nå selv hadde sett seg ut et påskelam, kan vi bare ane. Gud skulle ikke for alltid holde fast på sin vrede. Han hadde bestemt sin egen Sønn til å være offerlam for å sone verdens synd. Denne byrden skulle han bære alene. Det står skrevet: "Han som ikke visste av synd, har han gjort til synd for oss, for at vi i ham skulle få Guds rettferdighet." 2Kor 5,21.

Da vi ble døpt fikk vi legge av vår synd i dåpsvannet. Da Jesus ble døpt tok han på seg din og min synd og han bar den på seg. Men hvor bar han den hen? Jo, han bar den til Golgata opp på korset. Han ble drept på korset som et offer for all verdens synd. Selv hadde han aldri gjort noe galt verken mot Gud eller medmennesker. Han var selv Guds offerlam som ble slaktet som en soning for vår skyld. Profeten Jesaja skriver: "Skylden som vi alle hadde lot Herren ramme ham." Jes 53,6.

Ser du det? Det går en vei fra Jesu dåp til korset. I dåpen bar Jesus verdens synd, på korset sonte Jesus verdens synd. I dåpen skjer det et bytte; Jesus får vår synd, og vi får Jesu rettferdighet siden han aldri har gjort noe galt og vår synd er sonet en gang for alle.

La du merke til jubelen i Jesajateksten? La du merke til begeistringen i Efeserbrevsteksten? For det menneske som har sett fortapelsens virkelighet i øynene, blir dette budskapet den befrielsen det klamrer seg til og som det ikke for alt i verden vil bytte bort. For den som har sagt tingene slik de er til Jesus og fått oppleve Guds tilgivelse for Jesu skyld, blir lovsang og takk det naturlige svaret.

Helt til slutt. Sist onsdag spurte jeg konfirmantene: Hva er likheten mellom et minibankkort og en dåpsattest? Det kom noen svar på linje med at begge var firkantet, flate osv. Så kom vi etter hvert fram til at begge representerte

verdier. Til minibankkortet hørte en kode. Ble koden brukt i en minibank kunne en få ut penger, hvis det var noe på kontoen. Glemte en koden og la kortet i en skuff for alltid, så hadde en ikke noe nytte eller glede av det. I dåpen fikk vi en dåpsattest og en konto eller en skatt i himmelen.

Til denne kontoen hører en kode som gir adgang til rikdommen i Guds rike. Denne koden har fem bokstaver: Jesus. Det Jesus har å gi, både for livet her og i evigheten ligger klar til benyttelse for alle døpte, men man må ikke legge bort Jesus sammen med dåpsattesten i en skuff. Jesus er levende Frelser i dag. Han sier: "Kom til meg, alle dere som strever og bærer tunge byrder, så vil jeg gi dere hvile." Matt 11,28. Slik er Jesus i dag.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én Sann Gud fra evighet og til evighet.